

Mao-Tse-Tung

(Mao Zedong)

född 1893, död 1976, kommunistledare, det kommunistiska Kinas diktator, nydanare och med gudomlig vördnad hyllad auktoritet.

Liksom andra diktatorer har Mao för att nå sina politiska syften gått hänsynslöst fram över människoöden och människoliv. Eftersom de uppgifter som föreligger ofta är motstridiga, skall här inte göras något försök till uppskattning av antalet offer. Det är känt att bland dessa befann sig ett stort antal kristna martyrer. Men han har avskaffat fattigdom och hunger i Kina.

När den berömde Kina-kännaren Edgar Snow besökte Mao 1970 – diktatorn var då redan märkt av den sjukdom som skulle bli hans död – sade Snow några ord om det unika i Maos livsgärning. Mao slöt då till hälften ögonen och sade med sänkt röst: "Människors villkor här på jorden förändras allt snabbare. Inom tusen år skulle vi alla, också Marx, Engels och Lenin, förmodligen framstå som ganska löjliga."

Under sitt sista levnadsår var Mao fysiskt bruten, hade svårt att tala och hade i sin brorson Mao-Yüan-Hsin en dörrvaktare som på uppdrag av de fyra ligan höll honom så effektivt avskärmad från omgivningen, att som regel inte ens premiärministern Hua-Kuo-Feng fick träffa honom. En gång, i samband med ett utländsk statsbesök, fick dock Hua korn-ma in. När gästen tagit avsked och även Hua skulle gå, skrev Mao på en lapp de sex skrivtecknen: Ni pan shih wo fang hsien – "Du driver affärerna, jag vilar hjärtat", det är uttytt: "Med dig i ledningen är jag lugn". (Detta enligt Klaus Mehnert).

För att återgå till Edgar Snows besök hos Mao 1970, så yttrade Mao under detta: "Jag skall snart gå att skåda Gud." Samtalet fördes tydligen på engelska, men Snow frågade om Mao menade Tien eller Shang-Ti. Dessa två kinesiska uttryck kan båda översättas med "Gud". Men Tien betyder "himlen" och kan också beteckna naturförloppet. Shang-Ti däremot är den Högste härskaren. På Snows fråga svarade Mao att han menade Shang-Ti. (Detta enligt O. Rinell i Sv. Journalen 41/1976).

(Sven Danell: SAGT INFÖR DÖDEN - KUNGAR, DROTTNINGAR, STATSMÄN OCH FÄLTHERRAR)